

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/44/2022
Identifikačné číslo spisu:	6119445537
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6119445537.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu: KRAKODLEW SPÓŁKA AKCYJNA, so sídlom ul. Ujastek 1, Kraków, Poľská republika, IČO: 35082105, iné IČ: 0000189762, zastúpeného advokátskou kanceláriou V4 Legal, s.r.o., so sídlom Tvrdého 783/4, 010 01 Žilina, IČO: 36 858 820, v mene ktorej koná JUDr. Mária Hanuliaková, ako advokátka a konateľka, proti žalovanému: I.P.C. REFRACTORIES a. s., so sídlom Magnezitárska 11, 040 13 Košice - mestská časť Ťahanovce, IČO: 31 691 099, zastúpenému advokátskou kanceláriou KORABOVA & LOVICH s.r.o., so sídlom Laurinská 4, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 50 131 931, v mene ktorej koná JUDr. Dušan Lovich, ako advokát a konateľ, o zaplatenie 31 000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 33Cb/18/2020, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. januára 2022, č. k. 3Cob/95/2021-302, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 13. mája 2020, č. k. 33Cb/18/2020-93, konanie zastavil s tým, že stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie pri formovaní svojho právneho názoru vychádzal zo skutočnosti, že strany sporu majú sídla v rôznych členských štátoch Európskej únie (žalobca v Poľskej republike a žalovaný na Slovensku). Za daných okolností súd prvej inštancie vyslovil záver o tom, že pre určenie právomoci súdu príslušného členského štátu je potrebné aplikovať ustanovenia Nariadenia č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie“). Po preskúmaní listín predložených žalobcom súd prvej inštancie dospel k záveru, že nakoľko miesto dodania tovaru bolo v Slovinsku, je daná právomoc súdov Slovinska a právomoc súdov Slovenskej republiky nie je daná. Pri zisťovaní podmienky konania, ktorou je existencia právomoci slovenských súdov, súd prvej inštancie aplikoval čl. 7 ods. 1 písm. a/ a b/ Nariadenia č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej aj ako „nariadenie“ alebo „Nariadenie Brusel I“). Z tohto dôvodu súd prvej inštancie konanie zastavil. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 257 C. s. p. tak, že v

tomto štádiu konania nie je možné priznať náhradu trov konania podľa pomeru ich úspechu vo veci.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 24. januára 2022, č. k. 3Cob/95/2021-302 rozhodol, že odvolanie žalobcu odmietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo žalobcovi doručené dňa 19. mája 2020, pričom dňa 3. júna 2020 podal žalobca proti predmetnému rozhodnutiu odvolanie, na ktoré nebolo možné prihladiť, pretože nebolo autorizované podľa osobitného predpisu a nebolo ani žalobcom dodatočne doplnené v lehote desiatich dní v listinnej podobe, ktorú skutočnosť konštatoval aj odvolací súd, ktorý dňa 1. decembra 2020 vrátil spis súdu prvej inštancie ako nedôvodne predložený. Následne žalobca podal opätovne proti označenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie ďalšie (identické) odvolanie dňa 17. februára 2021 a zároveň požiadal o odpustenie zmeškania lehoty na jeho podanie.

4. Žalobcov návrh na odpustenie zmeškania lehoty súd prvej inštancie uznesením zo dňa 24. februára 2021, č. k. 33Cb/18/2020-207 zamietol, proti ktorému uzneseniu žalobca odvolanie nepodal, preto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. februára 2021.

5. Odvolací súd upriamil pozornosť na začiatok plynutia 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, pretože zo spisu bolo zrejmé, že táto začala žalobcovi plynúť dňa 20. mája 2020 a ukončila sa dňa 3. júna 2020. Vzhľadom na to, že žalobca odvolanie podal elektronicky autorizované podľa osobitného predpisu až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, teda dňa 17. februára 2021, odvolací súd nemohol jeho odvolanie meritorne prejednať, a preto ho odmietol podľa ust. § 386 písm. a/ C. s. p., ako podané oneskorene.

6. Nakoľko bol žalobca v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu priznal podľa ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 262 ods. 2 C. s. p. a ust. § 255 ods. 1 C. s. p. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že jeho prípustnosť žalobca odôvodnil dovolacím dôvodom podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V rámci podaného dovolania žalobca tvrdil, že odvolanie zaslal dňa 3. júna 2020 emailom na adresu: podatelnaOSKEI@justice.sk a následne v ten istý deň a prostredníctvom na to určeného portálu eŽaloby podal odvolanie, ktoré bolo odoslané dňa 3. júna 2020 o 22:23:06 hod. Dňa 5. júna 2020 z Verejnej notifikačnej služby MS SR bola dovolateľovi doručená prostredníctvom e-mailu informácia o pridelení čísla 0912468720. Dovolateľovi bola dňa 6. júna 2020 doručená prostredníctvom e-mailu správa o zaevidovaní podania v súdnom registri. Dňa 16. júna 2020 bol dovolateľovi doručený platobný predpis zo dňa 10. júna 2020 za podanie odvolania (ďalej len ako „Platobný predpis“). Platobný predpis dovolateľ riadne a včas uhradil a následne dňa 1. júla 2020 bolo dovolateľovi doručené vyjadrenie žalovaného k odvolaniu. Dňa 23. decembra 2020 bolo dovolateľovi opätovne doručené uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania, spolu s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti zo dňa 22. decembra 2020. Dovolateľ podal na súd prvej inštancie Návrh na odpustenie zmeškania lehoty zo dňa 17. februára 2021, ktorý súd prvej inštancie uznesením zo dňa 24. februára 2021 zamietol s odôvodnením, že dôvody uvádzané dovolateľom nezakladajú odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania (pravdepodobne mal dovolateľ na mysli „odvolania“). Zároveň uviedol, že v zmysle § 125 ods. 2 C. s. p. sa na nepodpísané elektronické podanie (odvolanie) neprihliada, a preto odvolací súd nemohol vydať rozhodnutie o odvolaní.

9. Dovolacou argumentáciou žalobca vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

vytýkal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď nepripustil v predmetnom spore aplikáciu všeobecnej právomoci podľa článku 4-6 nariadenia Brusel I, a to popri osobitnej právomoci upravenej v článku 7 Nariadenia Brusel I, ale naopak aplikoval výlučne osobitnú právomoc a vychádzajúc z tohto nesprávneho právneho názoru konanie zastavil. Týmto postupom súdu prvej inštancie malo podľa dovolateľa dôjsť k porušeniu jeho práva konať pred súdom, tzn. jeho základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V ďalšom dovolateľ citoval body 30 až 35 Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. mája 2019, č. k. IV. ÚS 63/2019-36.

10. K okolnostiam, za ktorých prišlo k podaniu odvolania žalobcom dovolateľ uviedol, že odvolanie bolo podané bez zaručeného elektronického podpisu, z dôvodu chyby, ktorá nastala v procese podpisovania a/ alebo odosielania uvedeného odvolania prostredníctvom emailu a portálu eŽaloby. Dôraz dovolateľ kládol na skutočnosť, že podanie vo veci samej (odvolanie) bolo uskutočnené prostredníctvom formulára eŽaloby, čiže prostredníctvom portálu priamo určeného na takýto úkon, ktorý následne takéto podanie vyhodnotil ako kvalifikované, a to napriek tomu, že nebolo náležite podpísané. Tento nedostatok dovolateľ zistil až následne po tom, ako bolo konanie uznesením zastavené. Napriek tomu, bol však žalobca vyzvaný súdom prvej inštancie na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Za týchto okolností dovolateľ vyslovil, že spoločným pochybením žalobcu ako aj portálu eŽaloby, došlo k odňatiu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Dovolateľ apeloval na potrebu zohľadnenia osobitostí, ktoré nastali a mali vplyv na skutočnosť, že podanie neobsahovalo zaručený elektronický podpis. Tieto skutočnosti možno podľa dovolateľa považovať za „vis major“, pretože nastali z dôvodu technického pochybenia. V ďalšom dovolateľ poukázal na bod 29 uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 1. augusta 2018, č. k. IV. ÚS 430/2018-21, a Nález Ústavného soudu České republiky zo dňa 16. januára 2018, sp. zn. I. ÚS 2963/17.

11. S poukazom na znenie ust. § 373 ods. 1 C. s. p. dovolateľ vyslovil názor, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať extenzívne. To znamená, že pokiaľ dospeje súd prvej inštancie k záveru, že odvolanie nevykazuje všetky predpísané náležitosti, vyzve odvolateľa na ich doplnenie. Citáciou komentára k ust. § 125 ods. 2 C. s. p. dovolateľ zdôraznil, že podania adresované súdu prostredníctvom portálu eŽaloby môžu, ale nemusia byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Uvedené potvrdzuje aj ust. § 23 ods. 1 písm. a/ zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu a pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o eGovernmente). Nakoľko sa jednalo o podanie prostredníctvom portálu eŽaloby, pri ktorom je zrejma záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania, konajúci súd mal na podané odvolanie prihliadnuť a vo veci konať.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ trval na tom, že v predmetnom konaní konajúce súdy pochybili, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a súčasne k vydaniu nezákonných rozhodnutí. V závere dovolateľ navrhol, aby bolo napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie spolu s uznesením odvolacieho súdu dovolacím súdom zrušené a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovaný. Žalovaný vo svojom vyjadrení upriamil pozornosť, že z obsahu súdneho spisu vyplýva, že zákonná lehota na podanie odvolania voči uzneseniu súdu prvej inštancie uplynula dňa 3. júna 2020, v dôsledku čoho nadobudlo dotknuté rozhodnutie súdu prvej inštancie právoplatnosť a vykonateľnosť ku dňu 4. júna 2020. Odvolanie zo dňa 17. februára 2021 bolo zo strany žalobcu podané až dňa 17. februára 2021, t. j. viac ako osem (8) kalendárnych mesiacov po márnom uplynutí odvolacej lehoty. Žalovaný je toho názoru, že žalobca v dovolaní zo dňa 19. apríla 2022 nenamieta, že by odmietnutie jeho odvolania zo dňa 17. februára 2021 napadnutým uznesením odvolacieho súdu zo dňa 24. januára 2022 malo vykazovať znaky nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, znemožňujúceho žalobcovi uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv. Vzhľadom na argumentáciu obsiahnutú v dovolaní žalobcu žalovaný vyslovil, že žalobca sa týmto snaží o dosiahnutie zrušenia uznesenia súdu prvej inštancie. V závere žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.).

15. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

16. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

17. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

18. V zmysle ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo, alebo nedošlo.

20. Podľa ust. § 431 ods. 1 a 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

21. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už *res iudicata*, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

22. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

23. Podľa ust. § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

24. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 C. s. p. v spojení s ust. § 431 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

25. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

26. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

27. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

28. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

29. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že vec nesprávne právne posúdil, keď nepripustil v predmetnom spore aplikáciu všeobecnej právomoci podľa článku 4-6 Nariadenia Brusel I, a to popri osobitnej právomoci upravenej v článku 7 Nariadenia Brusel I, ale naopak aplikoval výlučne osobitnú právomoc a vychádzajúc z tohto nesprávneho právneho názoru konanie

zastavil. Uvedeným postupom súdu prvej inštancie malo podľa dovolateľa dôjsť k porušeniu jeho práva konať pred súdom, tzn. jeho základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolateľ zhrnul okolnosti podania odvolania, kde uviedol, že svojím pochybením, ako aj pochybením portálu eŽaloby, došlo k odňatiu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Dovolateľ vyslovil potrebu zohľadniť osobitosti, ktoré nastali a mali vplyv na to, že odvolanie neobsahovalo zaručený elektronický podpis, ako skutočnosti, ktoré možno považovať za „vis major” a ktoré nastali z dôvodu technického pochybenia. Dovolateľ bol toho názoru, že mal byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie až po výzve súdu prvej inštancie na odstránenie väd odvolania, na uskutočnenie ktorej výzvy bol súd prvej inštancie povinný, keďže toto nevykazovalo všetky predpísané náležitosti. Pozornosť dovolateľ sústredil na to, že podania adresované súdu prostredníctvom portálu eŽaloby môžu, ale nemusia byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Vzhľadom na uvedené bol dovolateľ toho názoru, že nakoľko sa jednalo o podanie prostredníctvom portálu eŽaloby, pri ktorom je zrejma záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania, mal odvolací súd na podané odvolanie prihliadnuť a vo veci konať.

31. Dovolací súd považuje za potrebné predovšetkým upozorniť, že najvyšší súd je funkčne príslušný rozhodovať iba o dovolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacích súdov; tzn. prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovolaním nie je možné napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie. S prihliadnutím na uvedené sa dovolací súd nezaoberal s argumentáciou dovolateľa týkajúcou sa rozhodnutia a postupu súdu prvej inštancie.

32. Keďže odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol z dôvodu, že bolo toto podané oneskorene s odôvodnením, že odvolanie podal žalobca elektronicky autorizované podľa osobitného predpisu až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, dovolací súd svoju pozornosť sústredil na obsah súdneho spisu a argumentáciu dovolateľa vzťahujúcu sa k včasnosti ním podaného odvolania.

33. Podľa ust. § 362 ods. 1 C. s. p., odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

34. Podľa ust. § 362 ods. 2 C. s. p., odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

35. Podľa ust. § 362 ods. 3 C. s. p., odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia.

36. Podľa ust. § 362 ods. 4 C. s. p., odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania.

37. Zo spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 19. mája 2020 (doručenka na č. l. 98 spisu). V súlade s ust. § 362 ods. 1 C. s. p. lehota na podanie odvolania uplynula žalobcovi dňa 3. júna 2020, resp. posledným dňom na podanie odvolania bol 3. júna 2020. Žalobca odvolanie zaslal súdu prvej inštancie elektronicky e-mailom dňa 3. júna 2020 (č. l. 99 a nasl. spisu), avšak bez zaručeného elektronického podpisu.

38. Podľa ust. § 123 ods. 2 C. s. p., podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

39. Podľa ust. § 125 ods. 2 C. s. p., podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

40. Podľa ust. § 23 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania,

a. ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis:

i. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou,

ii. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje alebo

iii. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje,

b. kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

41. Podľa ust. § 24 ods. 5 zákona o e-Governmente, obsahovými náležitosťami elektronického formulára pre elektronické podanie sú obsahové náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného dokumentu ustanovené osobitnými predpismi, pričom ak je niektorá z obsahových náležitostí podľa osobitných predpisov viazaná na listinnú podobu, považuje sa za splnenú autorizovaním elektronického podania podávajúcim; to platí aj o náležitostiach príloh elektronického podania, ak nejde o prílohy, ktorými sú veci, ktoré nemajú listinnú podobu alebo elektronickú podobu. Obsahom elektronického formulára pre elektronické podanie môže byť aj identifikátor osoby.

42. Podľa ust. § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente, ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo dorúčením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8.

43. Podľa ust. § 25 ods. 3 zákona o e-Governmente, prílohy k elektronickému podaniu sa pripájajú vždy ako samostatný elektronický dokument, pričom ak príloha existuje len v listinnej podobe a podľa osobitného predpisu sa vyžaduje jej predloženie aspoň v úradne osvedčenej kópii, pripojí sa k elektronickému podaniu ako elektronický dokument, ktorý vznikol zaručenou konverziou (§ 35 ods. 2).

Ak ide o prílohy, ktoré existujú v listinnej podobe a nie je ich možné zaručene konvertovať, ak sa ako prílohy prikladajú veci, ktoré nemajú listinnú podobu alebo elektronickú podobu alebo ak osobitný predpis výslovne umožňuje aj pri elektronickej komunikácii predkladať prílohy v listinnej podobe, zasielajú sa osobitne a postupom podľa osobitného predpisu, ktorý predmetné konanie upravuje.

44. Žalobca následne doručil súdu prvej inštancie dňa 4. júna 2020 totožné odvolanie prostredníctvom portálu eŽaloby v elektronickej podobe vo formulári pre odvolanie (č. l. 104 a nasl. spisu), avšak bez autorizácie podľa osobitného predpisu (§ 125 ods. 2 C. s. p.), ktorá skutočnosť vyplýva z listiny Prijatie výsledku overenia KEP na č. l. 113 spisu, zhodne na č. l. 173d spisu. Odvolací súd pri šetrení, či odvolanie žalobcu zo dňa 4. júna 2020 je podaním vo veci samej, na ktoré nemôže prihliadať podľa ust. § 125 ods. 2 C. s. p., zistil, že predmetné odvolanie právneho zástupcu žalobcu bolo podané na súd prvej inštancie dňa 4. júna 2020 o 11:26:36 hod. (č. l. 173a spisu). Z listiny pod názvom „Elektronicky podané dokumenty z eŽaloby“ (č. l. 173b spisu) je zrejmé, že formulárové podanie odvolania obsahovalo 3 prílohy vo formáte PDF (Odvolanie Krakodlew, Nariadenie Brusel I a Poverenie), ktoré rovnako neobsahovali žiadnu autorizáciu, resp. overenie, podľa osobitného predpisu.

45. Z tohto doplnujúceho podania odvolania zo dňa 4. júna 2020 vyplýva, že odvolanie vo formáte PDF, ktoré tvorilo prílohu k formulárovému odvolaniu podpísal Mgr. Ing. D.E., LL.M. (zadná strana č. l. 101 spisu). Podanie formulárového odvolania vrátane 3 príloh prostredníctvom portálu eŽaloby uskutočnila JUDr. T. P. (zadná strana č. l. 104 spisu). Prílohou elektronického formulára odvolania bolo okrem iného aj Poverenie, ktoré konateľ právneho zástupcu žalobcu, Mgr. Ing. D.E., LL.M., udelil JUDr. D. C., aby Mgr. Ing. D.E., LL.M. zastupovala vo všetkých konaniach a pri všetkých právnych úkonoch, s výnimkou práva na doručovanie písomností, v právnej veci žalobcu v konaní pred Okresným súdom Košice I, vo veci podania odvolania voči uzneseniu Okresného súdu Košice I. Dovolací súd konštatuje, že ani jedna z uvedených osôb opätovne podané odvolanie žalobcu doručené súdu prvej inštancie dňa 4. júna 2020 (doručenka na č. l. 102 spisu) neautorizovala v súlade s ust. § 125 ods. 2 C. s. p. Správnosť tohto záveru potvrdzuje aj odvolací súd z informácií dostupných z portálu eŽaloby (č. l. 173 a nasl. spisu).

46. Nakoľko odvolanie žalobcu podané e-mailom dňa 3. júna 2020 bez autorizácie podľa osobitného predpisu spolu s opätovne podaným formulárovým odvolaním cez portál eŽaloby bez autorizácie podľa osobitného predpisu tvorilo podanie, na ktoré odvolací súd nemohol prihliadať podľa ust. § 125 ods. 2 C. s. p., súd prvej inštancie vyznačil na uznesení Okresného súdu Košice I zo dňa 13. mája 2020, č. k. 33Cb/18/2020-93, doložku právoplatnosti a vykonateľnosti.

47. Následne žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal dňa 17. februára 2021 Návrh na odpustenie zmeškania lehoty spolu s ďalším identickým Odvolaním proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 13. mája 2020, č. k. 33Cb/18/2020-93 (č. l. 178 a nasl. spisu). Napriek tomu, že posledné Odvolanie žalobcu zo dňa 17. februára 2021 už bolo podané s autorizáciou podľa osobitného predpisu, tak dovolací súd zdôrazňuje, že bolo podané po 3. júna 2020, tzn. po márnom uplynutí lehoty na podanie odvolania. Z uvedeného dôvodu bol odvolací súd povinný o tomto odvolaní rozhodnúť, avšak keďže bolo podané oneskorene, odvolací súd ho podľa ust. § 386 písm. a/ C. s. p. odmietol.

48. Na doplnenie dovolací súd uvádza, že má vedomosť o skutočnosti, že žalobca podal dňa 17. februára 2021 odvolanie autorizované podľa osobitného predpisu, tzn. v čase od 19. januára do 28. februára 2021, kedy boli pozastavené procesné lehoty strán a účastníkov konania v civilnom súdnom konaní podľa zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dovolací súd však zdôrazňuje, že lehota na podanie odvolania uplynula dňom 3. júna 2020, resp. 15. júna 2020 (+ 10-dňová lehota na dodatočné doručenie odvolania v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu), preto argumentáciu dovolateľa obdobím, kedy boli procesné lehoty pozastavené, dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

49. S prihliadnutím na uvedené skutkové okolnosti dovolací súd posúdil argumentáciu dovolateľa, že sa

jednalo o podanie prostredníctvom portálu eŽaloby, pri ktorom je zrejmá záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania, na základe čoho mal odvolací súd na podané odvolanie prihladiť a vo veci konať, ako irelevantnú. K uvedenému dovolací súd uvádza a zdôrazňuje, že keď Civilný sporový poriadok v ust. § 125 ods. 2 C. s. p. výslovne pre podanie vo veci samej ustanovuje autorizáciu podľa osobitného predpisu, polemika dovolateľa, ohľadom záruky identifikácie strany sporu a autenticity podania uskutočneného cez portál eŽaloby bez zákonom požadovanej autorizácie, nie je na mieste.

50. Okrem iného z dovolania žalobcu jasne vyplýva, že po uplynutí lehoty na podanie odvolania žalobca zistil chybu, ktorá nastala v procese podpisovania a / alebo odosielania uvedeného odvolania prostredníctvom emailu a portálu eŽaloby. Bez ohľadu na to, ako k danej chybe došlo, dovolací súd konštatuje, že na výsledok, nepodanie odvolania žalobcom s autorizáciou podľa osobitného predpisu, to nemalo vplyv. Súčasne dovolací súd dáva do pozornosti, že pokiaľ by žalobca odvolanie podal riadne, tzn. s autorizáciou podľa osobitného predpisu (čo sa však v danom prípade nestalo), bol povinný túto skutočnosť v konaní preukázať. Žalobca, resp. právny zástupca žalobcu, uvedomujúc si svojho pochybenia pri podávaní odvolania cez portál eŽaloby v konaní nepredložil žiadny dôkaz alebo potvrdenie, že odvolanie elektronicky podpísal so zaručeným elektronickým podpisom.

51. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd po preskúmaní postupu odvolacieho súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého uznesenia o odmietnutí žalobcom podaného odvolania z dôvodu, že toto bolo podané oneskorene (ust. § 386 písm. a/ C. s. p.), dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a argumentácia žalobcu nebola dôvodná.

52. Dovolací súd preto konštatuje, že dovolanie žalobcu podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., nie je procesne prípustné, z ktorého dôvodu jeho dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

53. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

54. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.